

# Litteratur

## Mellan två språk

Tandefelt, Marika: Mellan två språk. En fallstudie om språkbevarande och språkbyte i Finland. Acta Universitatis Upsaliensis. Studia Multiethnica Upsaliensia 3, Uppsala 1988. 285 s.

Marika Tandefelts språksociologiska doktorsavhandling är inriktad på den språkbytesprocess från svenska till finska som försiggår inom delar av den svenska minoriteten i Finland. Undersökningen är en fallstudie, och språkvanorna hos en ursprungligen svenskspråkig släkt följs under flera generationer genom intervjuer med nyckelpersoner från tre generationer, som redogör för sina och anförvanternas användning av svenska och finska under olika perioder. Marika Tandefelt visar hur förändringar på samhällsnivå i riktning mot finsk dominans ofta leder till en förfinskning av ursprungligen svenskspråkiga individer som lever i en tvåspråkig miljö, och pekar på faktorer som kan vara av betydelse när det gäller språkbytesprocessen i Finland. Framför allt de aktivt tvåspråkiga som har praktisk nytta av sin svenska tenderar att bevara den och överföra språket till sina barn. Författaren har också studerat den språkliga variationen rent språkvetenskapligt hos de intervjuade nyckelpersonerna och diskuterar det eventuella sambandet mellan färdigheterna i svenska och språkbytet. CvH

## Fjärrvärmetermer

Nordvärme, en sammanslutning för Nordens värmeföreningar, har gett ut en fjärrvärmeordbok med den centrala terminologin inom området på svenska, finska, danska, isländska, engelska och tyska (men av någon anledning inte norska). Ordboken — eller snarare ordlistan — finns i fyra versio-

ner med uppslagsorden på var sitt nordiskt språk.

I motsats till de allmänna teknisk-merkantila ordböckerna som presenterades i förra numret av Språkbruk är denna en starkt specialiserad ordlista utgiven av fackfolk, och därför sannolikt mycket tillförlitlig. Bara ett mindre antal centrala termer är definierade. I övrigt innehåller boken enligt uppskattning drygt 400 termer på drygt 60 sidor — varken sidorna eller termerna är nummerade. Utgivningsåret är 1987.

Ordlistan kan rekvideras hos Värmeverksföreningen (Lämpölaitosyhdistys ry.) MR

## Elektriska hushållsapparater

Den som i dag vill elektrifiera och automatisera sitt hushåll har åtskilliga tiotal olika apparater att ta till — somliga till större och somliga till mindre hjälp för husmor och husfar. Nya apparater tillkommer med jämna mellanrum. Det är inte lätt ens för en fackman att hålla reda på vad alla apparater och apparatdelar heter.

Finlands Standardiseringsförbund har tidigare i separata häften publicerat en finsk och en svensk ordlista med termer som hänför sig till elektriska hushållsapparater. Ordlistan har nu reviderats och utvidgats och de två språkversionerna har slagits samman till en enda bok, SFS 3384, på totalt 165 sidor med illustrationer av de flesta apparaterna. En del av termerna är definierade eller förklarade.

Standarden innehåller en allmän ordlista med termer som hänför sig till elmateriel och elektriska anslutningar. Därefter följer de enskilda apparaterna och deras delar uppdelade på följande avsnitt: köksmaskiner (dvs. matberedare, mixer, kvarnar osv.), apparater för tillredning och upphettning av mat (spisar, brödrost, kaffebryggare osv.),

kylapparater, diskmaskiner, tvättmaskiner och apparater för efterbehandling av tvätt, städapparater, fläktar och spiskåpor samt luftfuktare och luftrenare.

Ordlistan säljs av Finlands Standardiseringsförbund.

MR

## Textbehandling

Som ett välkommet komplement till Dataordboken har Standardiseringskommissionen i Sverige gett ut en ordlista över termer som hänför sig till textbehandling. Ordlistan upptar ca 350 svenska termer med definitio-

ner och engelska motsvarigheter samt en engelsk-svensk alfabetisk ordlista.

Ordlistan rekommenderar termen *textbehandling* framom *ordbehandling*. Själva apparaten kan kallas *textbehandlare*, *skrivautomat* eller *skrivdator*. Att manuellt registrera data är på svenska helt enkelt att *skriva in*. När texten placeras i minnet kallas detta att *lagra* (fi. tallentaa används i båda betydelserna).

Publikationens namn är Textbehandling — Ordlista, och dess nummer som svensk standard är SS 66 20 11.

MR